

*Zima... Je mi hrozná zima...
Třesu se zimou... Ledový vítr
mi z kostí rve poslední zbytky
tepla a zanechává v nich jen
mrazivý, vše prostupující chlad.
Mám hlad... Mám žízeň... Jsem
unavený... Je mi zima... Ale jsem
šťastný! Stojím totiž konečně na
vrcholku Hochalmspitze!!!*

Hochalmspitze bývá často pro svou krásu nazývána Královnou Taur. Vypíná se do výšky 3.360 metrů nad mořem, díky čemuž je nejvyšším vrcholem Ankogel Gruppe, nejvýchodnějšího seskupení Vysokých Taur. A právě Hochalmspitze patří v rámci celého pohoří mezi nejtěžší turisticky dostupné vrcholy. Jedná se tedy o velmi náročnou, ryze vysokohorskou túru. Její součástí je skalnatý, ledový terén místy zajištěný ocelovými lany (pokud se je podaří vyhrabat z ledu). Výstup na vrchol ale rozhodně stojí za to.

První pokus aneb V řadě za sebou tři hlupáci jdou...

Je páteční podvečer. Před několika málo hodinami jsem úspěšně složil magisterské státnice. Sedím v hospodě, litry piva ze sebe smývám stres, objímám spolužačky, se kterými se už možná nikdy neuvidím, a střídavě zvu a jsem zván na panáky spolužáky, které čeká pravděpodobně stejný osud... Vtom do hospody jako velká voda vtrhnou Petr a Michal, že mi teda gratulují ke státnicím, ale že bychom teda už mohli vyrazit na tu Hochalmšpičku, jak jsme se před měsícem domluvili. Chvilí mi trvá, než mi skrz pivní mlhu doletí k mozku podstata sdělované informace. Jasan, Hochalmšpička, tak jo, jen ještě nejsem zabalený, před zkouškou na to nebyl čas a po ní už vůbec ne... Nevadí, jsem naložen do auta a odvezen na kolej, kde s námahou otevřu batoh a po paměti do něj shrnu věci z poličky, v níž tuším své outdoorové vybavení. Poté jsem opět naložen do auta a jede se...

Druhý den ráno už s mírnou kocovinkou šlapu na Gießener Hütte, chatu ve výšce 2.204 m n.m., která je zároveň hlavním výchozím bodem na Hochalmspitze. Začátkem června je sice ještě zavřená, ale je u ní útulný winterraum, kde se dá pohodlně přespát i ohřát se u kamen. Počasí je proměnlivé, ve vyšších polohách je vidět, že v průběhu minulého týdne dost sněžilo, ale nás, jakožto extrémně nezkušené české rádo by horaly, to nijak nevyvádí z míry.

Hochalmspitze:

nedostupná královna Vysokých Taur

Džorč na Mandlu

Na chatu přicházíme po poledni. Ještě stíháme vyběhnout na výhledový vrcholek Winterleit'nkopf (2.518 m n.m.), seznámit se se dvěma Rakušany, kteří také na druhý den plánují výstup na vrchol, a pak už je čas jít spát.

Ráno vyráží Rakušané brzo. Nás ale odrazuje špatné počasí (mlha a vítr), a tak radši zůstáváme v posteli až do deváté, kdy se Rakušané vrací s tím, že na hoře je špatné počasí a nikam se jít nedá. Kolem desáté se ale počasí mění, začíná svítit sluníčko, což je

pro tři greenhorny jasný signál k pokusu o výstup.

Pro cestu na vrchol volíme Schwarzbürger Weg, kterou ale brzy ztrácíme, a tak se plní síly a naivity vydáváme k vrcholu přímo přes ledovec Trippkees. Slunce pálí, sníh se mění v břečku, do níž se boříme do půli stehen, a cesta neubývá. Kolem jedné se naštěstí rozhodujeme otočit to zpátky.

Dnes se divím, jak jsme mohli být tak hloupí a naivní. Vydali jsme se na ledovec, o kterém jsme nic nevěděli, na ledovec,

který zakrývala vrstvička čerstvého sněhu, vyrazili jsme extrémně pozdě, když vše bylo už rozměklé, naše jediné desetimetrové lano jsme se ani neobtěžovali vyndat z batohu a použít ho k jištění (pro tři lidi by stejně bylo moc krátké). Opalovací krém jsme nechali doma. Brýle měl jen Michal. Jen shodou náhod jsme se tenkrát otočili maximálně několik desítek metrů před oblastí, kde je ledovec plný trhlin, které byly v té době krásně přefoukané vrstvičkou čerstvého sněhu... Štěštěna však stála při nás, a tak

jedinou úhonou, kterou jsme si odnesli, byly bolestivě spálené obličje a silný záneř spojivek.

Druhý den bylo od časného rána jasno. Nastaly ideální podmínky pro výstup. Ovšem já jsem nemohl ani vyjít na světlo a Michal s Petrem se vzchopili jen na malý výlet k ledovcovému jezírku nad chatou. Naši dva rakouští přátelé i pět dalších lidí, kteří mezitím na chatu dorazili, se na vrcholek dostali bez větších problémů. Nám tak zůstal jasně vytyčený cíl pro další rok...

Pokus druhý aneb Aj krajšie dny by sme mali radšej prechlastať...

Následující léto i zima proběhly ve znamení příprav. Podařilo se nám zdolat několik vrcholů v Alpách i jinde, načíst něco o teorii a Hochalmšpička nám stále ležela v hlavě jako jasný cíl, za nímž jsme se chtěli vypravit hned, jak to na jaře půjde. Do týmu se nám navíc přidal velký dřič Pavel.

Už na Gießener Hütte ale bylo znovu jasné, že ani tentokrát nebude pokus

o výstup žádnou procházkou. Všude kolem chaty ležela silná vrstva jemného sněhu, na které byla jen tenounká krustička ledu.

Ráno chvíli před úsvitem ale počasí vypadalo dobře, a tak jsme vyrazili po Rudolstädter Weg směrem ke Steinerne Mandln. Byly to hotové galeje. Sníh se bořil, každý krok dal tolik práce kolik deset normálních. Ledová krustička na povrchu se ukázala být moc slabá na to, aby člověka unesla, ale dostatečně pevná, aby vadila při každém pohybu. Peklo! Jediný Pavel se svými šedesáti kily kráčel po sněhu bez proboření jako Kristus po vodě.

Kolem jedenácté, když jsme po více než pěti hodinách pochodu nebyli ani v polovině cesty ke Steinerne Mandln, jsme to s Michalem vzdali a otočili se zpět. Petr a Pavel zarputile pokračovali dál. Dorazili až ke stěně Steinerne Mandln, ale padající led i mlha, která se mezitím začala rychle valit z údolí pod námi, je donutily vrátit se zpátky.

Když pak přes noc napadl další sníh, bylo jasné, že pokoušet se o vrchol nemá cenu. Sbalili jsme si proto věci a jako zpráskaní psi jsme se vydali zpět do údolí. Náladu nám spravila až ferátka ve Fallbachu, kterou si Petr s Michalem opravdu vychutnali.

Do třetice všeho více aneb Co se nepovedlo dvakrát, musí se povést potřetí!

Další rok jsme na Hochalmspitze vyrazili na konci května. Pavla v našem týmu vystřídal neméně natěšený a motivovaný Tomáš. Poprvé však byla ohrožena účast Petra, který týden před plánovaným výstupem absolvoval menší srdeční operaci. Měl od primáře kvůli otevřenému tříslu, kterým se operace provádí, samozřejmě zakázáno sportovat. Petr ale prohlásil výstup na Hochalmspitze za boj, nikoliv za sport, rozdal nám obinadla s instrukcí utáhnout mu v případě problému tříslu, co to půjde, a jelo se. Abychom alespoň snížili riziko problému, rozebrali jsme si jeho železa (mačky, cepín, stativ apod.)

a on tak mohl jít s o 10 kg lehčím batohem než normálně.

Počasí nám opět nepřálo. Už od chvíle, kdy jsme v údolí opustili auto, pršelo. Jak jsme stoupali, déšť se pomalu měnil ve sních, kterého nám pod nohama pokrúpávalo víc a víc. K winterraumu u Gießener Hütte jsme došli mokří jako myši a promrzlí na kost.

V sobotu se počasí umoudřilo. Mraky zmizely a obloha plná hvězd ve čtyři hodiny ráno slíbvala krásný den. Na tuhle vějičku jsme se ale už nedali chytit a celou sobotu jsme prolonošili. Čas jsme si zkrátili jen povinným výletem na Winterleit' n kopf. Až při balení věcí v předvečer výstupu jsme zjistili, že zatímco já a Petr jsme se vybavili kvalitním nepromokavým oblečením, solidní obuví a funkčním prádlem, Tomáš plánuje nahoru vyrazit ve velmi ochozených kanadách bez vzorku na podrážkách, softshellce, plyšových rukavicích a v plátěných kalhotách z vietnamské tržnice (půjčila mu je jeho milá, aby nedělal ostudu v džínách). Tom tedy alespoň vyfasoval něco z našich

Počasí se umoudřilo

funkčních vrstev a nezbývalo než doufat, že to nějak zvládne...

V neděli ráno jsme vyrazili ještě za tmy, chvíli před pátou hodinou ranní. Michal se necítil dobře, a protože měl těsně před svatbou, tak s námi nevyrazil. Jako výstupovou trasu jsme si opět zvolili Rudolstädter Weg. Sluníčko během soboty sních pěkně rozpustilo a ten, který zbyl, přes noc umrzl na kost, a tak nám cesta rychle ubývala. To, co jsme šli loni

pět hodin, nám letos trvalo necelé dvě a ještě jsme se u toho stihli pokochat výhledem na vycházející slunce.

První potíže nás čekaly až v prudkém stoupaní k ferratě na Steinerne Mandln. Tam totiž slabý větřík přes noc nafoukal hodně sněhu a celý výstup proto až nepřijemně připomínal martýrium z minulého roku. Nakonec jsme se ale přes tuhle pá-sáž probili, připnuli se na ferratu a těšili se na další výstup.

Kolem páté hodiny ranní vyrážíme nahoru. A netušíme, jaký marast nás vlastně čeká

Tomáš se dere na vrchol stěny pod Steinerne Mandln (ten velký šutr nad ním)

Nadšení nás ale po několika málo metrech přešlo, když jsme zjistili, že i ferrata je zafoukaná pod sněhem. Chvíli jsme se ji pokoušeli vykopat, ale když se lano nořilo čím dál tím hlouběji do sněhu a ledu, rozhodli jsme se neztrácet čas, připnuli jsme se na vlastní lano, tentokrát již šedesátimetrové a impregnované, a jistili se sami. Naštěstí části ferraty po nějaké době vždycky vykoukly nad led, a tak nám poskytly alespoň nějaký pevný jisticí bod.

Když jsme vylezli na Steinerne Mandln (3.123 m n.m.), počasí se prudce změnilo. Ze slabého vánku se stal pořádný fujavec, který s sebou navíc hnal plno ledových střípků ostrých jako jehličky. Pohled na severní, nám doposud neznámou stranu Hochalmspitze, zakrytou ohromným pozvolna se svažujícím ledovcem Hochalmkees, nám ale vše vynahradil. Smotali jsme lano a s domněním, že to nejhorší je za námi, jsme se po hřebínku vydali směrem k vrcholu Hochalmspitze, který se nám zdál být vzdálený jen co by kamenem dohodil.

Za chvíli se ale ukázalo, že jsme se krutě spletli. Cesta, která musí být v létě velmi příjemná, pouze trochu víc exponovaná, se pro nás změnila v náročnou výstupovou trasu. Vše bylo namrzlé, vše klouzalo a všude hrozil pád, nalevo jsme měli v hloubce zhruba tří set metrů pod sebou ledovec Trippkees, napravo strmý sněhovo-ledovo-kamenitý svah, slibující sto metrů prudkého pádu směrem k ledovci Hochalmkees. Několikrát jsem už už viděl padat sebe, Petra nebo Tomáše. Pamětní cedule, vzpomínající na zde zemřelé alpinisty, kterých bych si za jiných podmínek nevšiml, mě toho dne rozhodně neuklidnily.

Moc jsme si proto oddechli, když jsme se na konci hřebínku připnuli na ferratu a přes ještě prudší, exponovanější a namrzlejší mixový svah jsme vystoupali na kótu 3.346 m n.m. – rovinku, z níž byl vrcholak Hochalmspitze už jako na dosah.

Dělil nás od něho jen ostrý hřebínek, jehož svahy prudce padaly dolů několik stovek metrů a který v létě patrně opět nepředstavuje takový problém. Za daných podmínek jsme ale raději nic neriskovali a během celého jeho přechodu se jistili tak dobře a tak často, jak jsme jen uměli a jak to bylo možné.

Pak už nás čekalo jen několik metrů ostřejšího stoupání a pak... VRCHOL!!! Byly dvě hodiny po poledni. Oproti plánům jsme se zpozdili o tři hodiny. Cesta ke Steinerne Mandln, stoupání po namrzlém hřebeni a hlavně silný vítr nám vysály víc sil, než jsme čekali, a nahoře byla taková zima...! I přes to jsme na vrcholku strávili nějakou chvíli. Všude kolem nás se rozprostíraly alpské vrcholky a celý svět nám doslova ležel u nohou. Podle směrové růžice jsme

mohli na západ od nás krásně najít Grossglockner, za ním téměř v zákrytu Grossvenediger, na severu byl vidět Dachstein a na jihu jsme se marně pokoušeli uhadnout, který z mnoha vrcholů je slibovaný Triglav. Po čtvrt hodině kochání nás ale přemohla zima a vydali jsme se dolů.

Cesta zpočátku vedla po dobře vyfoukané ferratě. To se ale rychle změnilo, a tak jsme co chvíli museli buď kopat lano z ledu a sněhu, nebo dlouhé úseky slaňovat. Tady se osvědčila Tomášova trpělivost. Rozbalit lano, připravit ho na slanění, slanit, sbalit lano... To byla práce, které se pečlivě ujal a díky níž jsme dolů sestupovali sice pomalu, ale vytrvale a bezpečně. Petr si jen co chvíli kontroloval pulzující ránu v třísle, která se ze sotva nahmatatelného bodu za poslední dva dny změnila v relativně velkou bouli.

Začínal nás tlačit čas. Byly skoro čtyři hodiny a nám zbývalo ještě téměř sto metrů neznámým exponovaným zasněženým terénem. Sníh navíc rychle měkchl a sypal se. Podařilo se nám utrhnout několik menších lavinových splazů, které se s hukotem zřítily dolů z jižní stěny Hochalmspitze na ledovec o několik set metrů níž. A to nás ještě čekal ledovcový přechod... Po krátkém poradě jsme se ale rozhodli pokračovat v cestě bez cizí pomoci, kterou bychom stejně sháněli velmi těžko, protože signál byl jen těsně pod vrcholem. Udělali jsme dobře, protože terén se za chvíli změnil. Posledních pár slanění nebylo náročných a horní část ledovce Trippkees jsme přešli rychle a bez problémů.

Několik minut po čtvrté jsme stáli na značeném konci Schwarzburger Weg a mohli si konečně vychutnat „vrcholové“ Plzně, které jsme si celou cestu nesli s sebou. Až teď na nás plně dolehla únava a uvědomili jsme si, že od doby, kdy jsme začali stoupat na Steinerne Mandln,

jsme pořádně nejedli ani nepili. Na delší občerstvování ale nebyl čas, protože dole u Gießener Hütte na nás čekal jistě už nervózní Michal, kterému jsme slíbili, že v jednu, nejpozději ve dvě budeme zpátky.

Sestup po Schwarzburger Weg k chatě trval slabou hodinku, a tak jsme těsně po páté, po třinácti hodinách, byli konečně zpátky. Michal byl už skutečně pěkně nervní. Prý jsme měli štěstí, že nikde v okolí nebyl signál, protože jinak by pro nás už jistě letěl vrtulník Bergwachtu. Navíc jsme se co nejrychleji potřebovali dostat zpátky do Prahy. Rychle jsme proto uklidili chatu, něco málo pojedli a vyrazili dolů k autu. Tam na nás jako každý rok čekala láhev šampaňského, dobře schovaná v ledovém potoce. Ale letos jsme ji poprvé mohli vypít se ctí a s pocitem, že jsme to skutečně dokázali.

Poslání závěrem

Nechci říkat, že jsme Hochalmspitze pokořili nebo dobyli nebo něco podobného. Horu nejde pokořit. Z kontextu zanedbatelné délky lidského života je věčná, stojí na svém místě tisíce a miliony let a je úplně netečná k tomu, jestli se na ni nějaký smrtelník vyškrábe, nebo ne. Popis nejlépe vystihující situaci je asi takový: hora nás vyškolila a pak nám dovolila vystoupit na svůj vrchol a pokořit se pohledem z něj.

Když jsme se na Hochalmspitze vypravili poprvé, byli jsme hloupí, naivní, nezkušení greenhorni. Po třech letech, kdy jsme na sobě pracovali, se nám podařilo vystoupit na její vrchol jako průměrně nadějní horolezci začátečníci. Dostali jsme lekci, byla nádherná a snad jsme se z ní i trochu poučili... Už se těším, až se na Hochalmšpičku vydáme znovu, tentokrát třeba v zimě...

text	Jiří Džorč Černý
foto	Petr Jan Juračka

Praktické rady

Vzdálenost od Prahy: 470 km

Doba jízdy: cca 5 h a 15 min

Trasa: Praha – České Budějovice – Dolní Dvořiště – Linz – Salzburg – Gmünd – Malta

Výstup: V létě (červenec, srpen) je možné vyjet autem až k přehradě Gößkarspeicher (1.704 m n.m.), jinak je nutné odstavit auto už u závozy ve výšce cca 1.200 m n.m. Jako výchozí bod k vrcholu slouží chata Gießener Hütte (2.204 m n.m.). Chata je otevřená ve stejné době jako cesta k přehradě. Pokud je chata zavřená, dá se přenocovat ve winter-raumu. Na vrchol Hochalmspitze se dá vystoupat dvěma cestami: Schwarzburger Weg (jihozápad) a Rudolstädter Weg (jihovýchod). Častěji používanou výstupovou trasou je podle popisů Schwarzburger Weg, která je kratší, exponovanější, ale víc zajištěná (pokud tedy lana nejsou pod sněhem). Rudolstädter Weg, která končí pod masivním a velmi krásným skalním „hradem“ Steinerne Mandln, se používá spíše pro sestup. Výstup z Gießener Hütte na vrchol a zpět za optimálních podmínek trvá cca 6 až 8 hodin, podle podmínek ale může cesta na vrchol zabrat i výrazně delší dobu.

Co s sebou: ferratový set, mačky, cepín, hůlky, lano, vybavení na ledovec, dostatek běžného horolezeckého hardwaru, vhodné oblečení a obutí podle podmínek.

Sestava všech našich pokusů:

- 2008: 6.–13. září (nulový ročník, obhlídka terénu): Zuzka & Petr
- 2009: 11.–15. června (první pokus): Džorč, Michal & Petr
- 2010: 7.–10. května (druhý pokus): Džorč, Michal, Pavel & Petr
- 2011: 27.–29. května (třetí pokus): Džorč, Michal, Tomáš & Petr

